

**REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET**

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve

Številka: 008-05/14-115/ EPA 161-VII, EU U 579
Ljubljana, 13. 1. 2015

Na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 - ZFDO-F) je Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve na 48. seji, 7. 1. 2015, sprejela naslednje

M n e n j e

k Predlogu deklaracije o usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah Evropske unije v obdobju od julija 2014 do decembra 2015

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je na 48. seji, 7. 1. 2015 obravnavala Predlog deklaracije o usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah Evropske unije v obdobju od julija 2014 do decembra 2015 (v nadaljevanju: predlog deklaracije), ki ga je Državnemu zboru na podlagi 5. člena Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado Republike Slovenije v zadevah Evropske unije (Uradni list RS, št. 34/04, 43/10 in 107/10) v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije.

Na seji komisije so sodelovali mag. Igor Mally iz kabineta predsednika Vlade RS, Tina Vodnik, predstavnica Ministrstva za zunanje zadeve in Gorazd Jenko, predstavnik Službe Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko.

Dopolnilno obrazložitev Predloga deklaracije je podala gospa Tina Vodnik, namestnica v. d. generalnega direktorja na Direktoratu za bilateralno in evropske zadeve na Ministrstvu za zunanje zadeve. V skladu z Zakonom o sodelovanju med državnim zborom in vlado v zadevah Evropske unije Državni zbor najmanj enkrat letno opravi razpravo o stanju v Evropski uniji in položaju Republike Slovenije v njej ter sprejme stališča o političnih usmeritvah za delovanje Slovenije v institucijah EU v prihodnjem obdobju. Vlada na podlagi letnega zakonodajnega programa Evropske komisije in osemnajstmesečnega programa Sveta pripravi in predloži pisno gradivo, ki ga obravnava Državni zbor. V predloženem gradivu je Vlada želela predstaviti dosjeje, ki jih bodo v prihodnjem obdobju obravnavale institucije EU, in usmeritve, ki jih bodo v postopkih zagovarjali predstavniki Slovenije. Cilj Vlade je prispevati k pregledni politiki Slovenije v zadevah EU, širšo javnost seznaniti o odprtih vprašanjih na tem področju ter spodbuditi zgodnjo razpravo z namenom upoštevanja interesov Slovenije. Dokument je sestavljen iz dveh delov in sicer Predloga deklaracije s ključnimi političnimi usmeritvami Slovenije za delovanje v institucijah EU v prihodnjem obdobju ter Prednostnih nalog za delo v Svetu v tem obdobju kot spremnim dokumentom, ki vsebuje sektorske prednostne naloge po posameznih področjih. Pri

pripravi dokumenta so bili upoštevani Strateška agenda za Unijo v času sprememb, osemnajstmesečni program Sveta (obdobje predsedovanja Italije, Latvije in Luksemburga Svetu EU) in Delovnega programa Komisije za leto 2014.

Glavne prioritete Slovenije v prihodnjem obdobju bodo:

- Prihodnost ekonomske in monetarne unije;
- Poglobljeno izvajanje Strategije Evropa 2020;
- Krepitev notranjega trga, raziskav in inovacij za rast in večjo konkurenčnost;
- Energetska unija s podnebno politiko, usmerjeno v prihodnost, ter trajnostna raba virov in zdravo življenjsko okolje;
- Slovenija v Uniji svobode, varnosti in pravice;
- Prispevek Slovenije h krepitvi Unije kot kredibilnega svetovnega akterja.

V nadaljevanju je gospod Igor Mally, svetovalec predsednika Vlade RS za zadeve EU, orisal širši politični kontekst v letu 2015 na evropski ravni in sicer je izpostavil elemente, ki bodo vplivali na dogajanja tako na nacionalni kot na evropski ravni. Poudaril je, da je glede na Delovni program Evropske komisije za leto 2015, to leto tudi leto velikih pričakovanj pri nastajanju novih delovnih mest, rasti in naložb, ki naj bi državljanom prinesla oprijemljive koristi.

V razpravi so člani komisije izpostavili:

- Člani komisije ugotavljajo, da Evropsko unijo čaka v letu 2015 več izzivov. V ospredju so parlamentarne volitve 25. januarja 2015 v Grčiji in maja v Veliki Britaniji, ki bodo pričakovano vplivale na politično in gospodarsko sfero. Izraženo je bilo mnenje, da je potrebno artikulirati slovensko stališče glede vprašanja prestrukturiranja grških dolgov.
- Člani komisije opozarjajo na delitev moči na različne centre znotraj Evropske unije. Zavedati se je treba, da je Slovenija periferna država evroobmočja. Evroskepticizem v Sloveniji ne moremo enačiti z nobeno njegovo pojavno skrajnostjo. Naš interes je, da ostanemo zavezani evropskim vrednotam in ciljem ter zagovarjamo nadaljnje poglobljanje EU. Toda kritičen odnos do delovanja evropskih institucij je nujen, saj je njihovo učinkovito delovanje pogoj za razvoj držav članic.
- Glede na čas obravnave predloženega gradiva, člani komisije izpostavljajo kot sporno obdobje veljavnosti Predloga deklaracije. Bilo je izraženo mnenje, da je na predloženi akt potrebno gledati kot na živ dokument, saj bodo morebitne spremenjene okoliščine med letom zahtevale ustrezne prilagoditve.
- Člani komisije pozdravljajo pomen, ki ga Predlog deklaracije namenja konkurenčnosti malega gospodarstva, saj je večina slovenskih podjetij (cc 98%) mikro ali malih podjetij. Lajšanje dostopa do financiranja in trgov, zmanjševanje administrativnih bremen in spodbujanje podjetništva so prioritete njihovega razvoja.
- Člani komisije podpirajo prednostne naloge Slovenije, ki poleg učinkovitega črpanja kohezijskih sredstev in podpore krepitvi stabilnosti na območju Zahodnega Balkana, v ospredje postavljajo prizadevanja za ohranjanje finančne stabilnosti v območju evra. Člani komisije menijo, da je ključno za ugled države v tujini, zagon gospodarstva in ustvarjanje novih delovnih mest, kar sodi med elemente, ki vodijo h kredibilnosti države.
- Kljub temu, da bo Slovenija še naprej poudarjala pomen mobilnosti ter sodelovanja na področju izobraževanja in usposabljanja med državami članicami in institucijami EU, člani komisije priporočajo več previdnosti in resen razmislek na področju te politike. Nacionalni interes bi moral biti bolj poudarjen. Vpliv te politike

ima namreč lahko v Sloveniji tudi negativne posledice. Problematično je tudi dejstvo, da na nacionalni ravni nismo znali zaščititi svoje delovne sile na način, kot so to storile nekatere države članice.

- Slovenija bi morala večjo pozornost namenjati ukrepom za koordinacijo sistemov socialne varnosti, ki je eden temeljnih načinov zagotavljanja pravic delavcev, ki so bili zaposleni vsaj v dveh državah članicah. Sistemi socialne varnosti ostajajo v pristojnosti držav članic, med njimi je vzpostavljen le sistem koordinacije. Izraženo je bilo mnenje, da Slovenija v svojem nacionalnem sistemu ne ureja pravic iz socialnega varstva na zadovoljiv način.
- Glede navedbe, da se bo Slovenija v kohezijski politiki za obdobje 2014-2020 zavzemala za ciljno usmerjanje sredstev in razvoj ciljnih instrumentov, bolje prilagojenih za naložbe v mestih in urbanih območjih, je bil izražen dvom, da sledi nacionalnim politikam usklajenega razvoja urbanega in ruralnega.
- Izražena je bila načelna podpora liberalizaciji notranjega potniškega prometa. Ob oceni, da je razvoj železniškega potniškega prometa v Sloveniji skromen, da primanjkuje denarja za javno železniško infrastrukturo, se zastavlja vprašanje o možnosti sofinanciranja projektov iz evropskih sredstev. S spodbujanjem moramo omogočiti odprtost prometa in dostop do tujih trgov.
- Člani komisije ugotavljajo, da poglavje o ribištvu ne obravnava sladkovodnega ribištva, čeprav ne gre spregledati njegovega pomena na nacionalni ravni. Menijo, da bi Slovenija morala nameniti večjo pozornost sladkovodnemu ribištvu in ribogojstvu ter podpreti ukrepe, prilagojene njunim posebnim značilnostim.
- Člani komisije ugotavljajo, da daje Slovenija velik poudarek sodelovanju v makroregionalnih povezavah. Izražen je bil dvom ali je primerno sodelovanje kar v treh regijah ter izpostavljen pomen sodelovanja v okviru Zveze Alpe – Jadran.
- Pri uveljavljanju slovenskih interesov mora ostati ena od prednostnih nalog krepitev raziskav, tehnološkega razvoja in inovacij ob ustrezno uravnoteženi razpršenosti v raziskovalnem prostoru.

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je sprejela **mnenje**, da podpira Predlog deklaracije o usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah Evropske unije v obdobju od julija 2014 do decembra 2015.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije dr. Janvit Golob.

Sekretarka
Lilijana Žurman, l.r.

Predsednik
dr. Janvit Golob, l.r.